GRŴP FFRAMWAITH IECHYD A LLES ANIFEILIAID CYMRU

Cofnodion y Cyfarfod a gynhaliwyd ym Mharc Cathays, Caerdydd ar 13 Medi 2016

Yn bresennol:

Peredur Hughes	Cadeirydd
Christianne Glossop	Prif Swyddog Milfeddygol Cymru
Huw Davies	
Jo Price	
Ifan Lloyd	
David Davies	
Moss Jones	

Llywodraeth Cymru

Carol Harris	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Janet Perry	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Elaine Hepple	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO)
Gavin Watkins	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO) (Eitem 4 a 5)
Alun Streeter	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO) (Eitem 5)
Gareth Beili Jones	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO) (Eitem 5)
Jackie Price	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO) (Eitem 5)
Phillip Roberts	Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol (OCVO) (Eitem 5)

<u>Eitem Agenda 1: Croeso</u>

1. Croesawodd y Cadeirydd bawb i ddegfed cyfarfod y Grŵp. Eglurodd y Cadeirydd y byddai Jackie Price a Phil Roberts (Tîm TB) ac Alun Streeter a Gareth Beili Jones (Tîm Lles) yn ymuno â'r cyfarfod i drafod eu meysydd polisi eu hunain. Croesawodd y Cadeirydd Elaine Hepple hefyd i'r cyfarfod ac esboniodd ei bod wedi ymuno â'r Tîm Ysgrifenyddiaeth yn ddiweddar.

<u>Eitem Agenda 2: Cofnodion a Phwyntiau Gweithredu o 12 Mehefin</u>

2. Eglurodd y Cadeirydd fod y cofnodion terfynol a phwyntiau gweithredu wedi eu diweddaru wedi cael eu e-bostio i Aelodau'r Grŵp fel rhan o'r papurau ar gyfer y cyfarfod hwn.

3. Cytunwyd fod cofnodion y cyfarfod yn gofnod cywir.

<u>Eitem Agenda 3: Diweddariad gan y Cadeirydd</u>

4. Cafwyd y diweddariad canlynol gan y Cadeirydd:

a) Y broses Penodiadau Cyhoeddus

Esboniodd Peredur fod yr Ysgrifenyddiaeth wedi cwrdd yn ddiweddar â'r Ysgrifennydd Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig i drafod penodiadau cyhoeddus a Grŵp Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru. Cadarnhaodd fod yr Ysgrifennydd Cabinet wedi cytuno â'r cynllun penodiadau cyhoeddus a fydd yn awr yn cael ei ddatblygu gan yr Ysgrifenyddiaeth. Bydd y Grŵp yn cael ei hysbysu o'r datblygiadau.

b) Cyfarfod â'r Ysgrifennydd Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig ar 23 Awst

Eglurodd y Cadeirydd ei fod wedi cael cyfarfod ffurfiol â'r Ysgrifennydd Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig ar 23 Awst. Cafodd ei diweddaru ar waith y Grŵp, gan gynnwys lles anifeiliaid anwes, codi ymwybyddiaeth o Ymwrthedd i Gyffuriau (AMR) a bioddiogelwch ymhlith ffermwyr. Cafodd hefyd ei diweddaru ar gynnydd gyda BVD a'r Clafr.

Cadarnhaodd fod yr Ysgrifennydd Cabinet wedi cytuno i gwrdd ag ef bod chwe mis a chadarnhaodd y byddai'n bresennol yn ystod rhan o gyfarfod nesaf y Grŵp ym mis Rhagfyr.

c) Gweithdai BREXIT

Eglurodd y Cadeirydd ei fod ef ac aelodau eraill o'r Grŵp wedi mynychu'r gweithdai. Cytunodd y Grŵp ei bod yn hanfodol fod iechyd a lles anifeiliaid yn cael ei ystyried fel rhan o'r trafodaethau hyn. Roedd y Grŵp yn cydnabod bod y sefyllfa'n un sy'n newid gyda llawer o ffactorau anhysbys a bydd ganddynt rôl allweddol i'w chwarae i ddatblygu'r ffordd ymlaen. Cadarnhaodd y Cadeirydd y byddai'n bresennol yn y ddau gyfarfod o amgylch y bwrdd nesaf â'r Ysgrifennydd Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig (3 a 21 Hydref). Roedd y Grŵp yn cytuno ar bwysigrwydd bwrw ymlaen â Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cymru ochr yn ochr â'r gwaith Brexit. Roeddent yn cytuno y byddai angen i oblygiadau Brexit gael eu hymgorffori yng ngwaith cynllunio'r dyfodol, yn y tymhorau byr a hir. Roedd y Grŵp hefyd yn cydnabod pwysigrwydd Rheoliadau Iechyd Anifeiliaid yr UE a'r angen i gadw egwyddorion ac elfennau allweddol y gwaith hwn gan gynnwys rheolau mwy cyson ar gadw gwyliadwriaeth a dileu clefydau anifeiliaid, rheolau cliriach ar symud a chofrestru anifeiliaid a phwysleisio pwysigrwydd bioddiogelwch ac atal yn hytrach na gwella.

Cadarnhaodd Christianne fod Brexit yn awr yn eitem agenda safonol ar gyfer cyfarfodydd misol DU gyfan y Prif Swyddog Milfeddygol.

d) Cyfarfod Arfaethedig y Pedwar Cadeirydd

Eglurodd y Cadeirydd y bydd yn bresennol yng nghyfarfod y Pedwar Cadeirydd yng Nghaeredin ar 21 Medi. Dywedodd nad yw'r agenda wedi'i chadarnhau eto ond ei fod wedi gofyn bod BREXIT yn cael ei ychwanegu. Bydd y Grŵp yn cael adborth o'r cyfarfod.

.

<u>Eitem Agenda 4: Diweddariad gan Christianne</u>

5. Cafwyd trosolwg gan Christianne ar yr adroddiad Monitro Clefydau Rhyngwladol diweddaraf. Dau fater pwysig a oedd wedi'u cynnwys oedd y tafod glas a chlefyd y croen talpiog. Gofynnodd Huw sut y gellid cynnal yr un lefel o wyliadwriaeth ar ôl Brexit. Dywedodd Gavin fod hwn yn fater a nodwyd ganddo â'r Bwrdd Llywodraethu Gwyliadwriaeth Iechyd Anifeiliaid (AHSGB) fel un y dylid ei ystyried.

6. Cafwyd adborth gan Christianne ar yr arddangosiad bioddiogelwch a oedd yn cael ei redeg gan yr OCVO yn y Sioe Frenhinol. Bu hwn yn llwyddiant mawr. Eglurodd ei bod wedi ymweld ag adran y ceffylau i drafod bioddiogelwch ac roedd yn teimlo bod cyfle i gael trafodaeth ehangach ar y pwnc hwn. Dywedodd ei bod wedi awgrymu wrth APHA bod clefydau ceffylau'n cael eu cynnwys fel rhan o'u hymarferion cynlluniau wrth gefn. Roedd y Grŵp yn derbyn y penderfyniad a wnaethpwyd i beidio â chael cwningod yn y Sioe Frenhinol eleni oherwydd y perygl o Glefyd Gwaedlifol Cwningod a bod hyn yn enghraifft dda o ymddygiad cyfrifol.

7. Eglurodd Huw fod adroddiad wedi'i gyhoeddi ar Gymdeithasau a Sioeau Amaethyddol a chytunodd i'w ddosbarthu i aelodau'r Grŵp.

Pwynt Gweithredu 1> Adroddiad ar Gymdeithasau a Sioeau Amaethyddol i gael ei ddosbarthu i aelodau'r Grŵp.

8. Cafwyd diweddariad gan Gavin ar y Ganolfan Ragoriaeth ar gyfer Cynhyrchu Da Byw sydd wedi'i lleoli yng Nghaerfyrddin. Dywedodd Christianne bod hwn yn gam positif ymlaen i Gymru a bydd y gwaith yn parhau i hyrwyddo'r Ganolfan. Eglurodd fod cynhadledd wedi'i chynnal ym Mryste ym mis Gorffennaf. Dywedodd fod y Gynhadledd wedi bod yn un bositif iawn gydag ystod eang o randdeiliaid yn bresennol.

<u>Eitem Agenda 5: Dilyn ar y drafodaeth ar flaenoriaethau Grŵp AHWF Cymru (sy'n cynnwys yr EU, gweithio mewn partneriaeth, BVD, AMR, y clafr a chloffni)</u>

9. Bu'r Grŵp yn trafod rhai o'r prif flaenoriaethau a fydd yng Nghynllun Gweithredu AHWF Cymru 2016/17.

Y Clafr

10. Bu'r Grŵp yn ystyried yr adroddiad drafft ar ganlyniadau'r arolwg a gynhaliwyd gan Brifysgol Bryste a oedd yn edrych ar nifer yr achosion o'r clafr yng Nghymru. Dywedodd Jo fod yr adroddiad yn cynnwys negeseuon clir gan fod y canlyniadau'n debyg iawn i rai arolwg blaenorol a gynhaliwyd yn 2012. Cytunwyd ar y Pwyntiau Gweithredu canlynol.

Pwynt Gweithredu 2> Christianne a swyddogion OCVO i gwrdd â thîm Cyswllt Ffermio i drafod prosesau i gynnwys negeseuon allweddol ar y clafr yn rhaglen Cyswllt Ffermio.

Pwynt Gweithredu 3> Moss ac Ifan i ail-alw grŵp arbenigol yr arolwg i drafod canlyniadau'r arolwg ac i ddatblygu argymhellion ar gyfer gweithredu. Bydd y rhain wedyn yn cael eu trafod â Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Clafr.

Pwynt Gweithredu 4> Trefniadau ar gyfer cyflwyno a chyhoeddi'r arolwg i gael eu hystyried gan grŵp arbenigol yr arolwg a swyddogion OCVO.

Pwynt Gweithredu 5> Swyddogion OCVO i roi cyngor i'r* Ysgrifennydd Cabinet dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig *ar ganlyniadau'r arolwg a chynnig ffordd ymlaen.

BVD

11. Clywodd y Grŵp ddiweddariad gan Gavin. Eglurodd fod cyfarfodydd dal i fyny pob pythefnos yn cael yn cael eu cynnal â'r Is-grŵp BVD. Roedd cymeradwyaeth i'r cais am gyllid gan Bwyllgor Cymunedau Gwledig Lywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020 yn yr arfaeth ar gyfer Cam 1. Mae hyn yn cynnwys elfennau fel sefydlu strwythur llywodraethu, cynllunio cyfathrebu, hyfforddi milfeddygon a chasglu data. Gofynnodd y Cadeirydd bod y Grŵp cael ei hysbysu o gynnydd.

Pwynt Gweithredu 6> Yr Ysgrifenyddiaeth i ddiweddaru'r Grŵp ar gynnydd.

UE / Gweithio mewn Partneriaeth

12. Eglurodd y Cadeirydd fod cais wedi'i wneud i'r Ysgrifenyddiaeth i lunio papur ar weithio mewn partneriaeth a sut y gellir cysylltu hyn â chynllunio ar gyfer AHWF Cymru a hefyd gwaith ar Brexit. Eglurodd Carol y byddai'r papur drafft yn cael ei ddosbarthu cyn hir a byddai sylwadau gan y Grŵp yn cael eu croesawu.

Pwynt Gweithredu 7> Yr Ysgrifenyddiaeth i ddosbarthu papur ar weithio mewn partneriaeth, ac aelodau'r Grŵp i gynnig sylwadau arno.

Cloffni defaid

13. Diolchodd y Cadeirydd i Huw am ei bapur diweddaru ar gloffni defaid. Eglurodd Huw fod y gwaith hwn yn awr yn cael ei wneud mewn partneriaeth â Chyswllt Ffermio. Cytunodd y Grŵp fod rôl y milfeddyg yn hanfodol i lwyddiant y cynnig hwn. Cytunodd Huw i drafod y mater ymhellach â Chyswllt Ffermio.

Pwynt Gweithredu 8> Huw i drafod rôl milfeddygon â Chyswllt Ffermio.

AMR

14. Cafwyd diweddariad gan Gavin ar waith sy'n cael ei wneud ar AMR. Mae hyn yn cynnwys meithrin cysylltiadau â chydweithwyr Iechyd Cyhoeddus a datblygu cynigion i godi ymwybyddiaeth. Roedd y Grŵp yn cytuno mai ffermwyr a milfeddygon yw'r ddwy brif gynulleidfa bwysicaf. Awgrymwyd y dylid cysylltu ag Iechyd Cyhoeddus i ystyried negeseuon allweddol yn eu gwybodaeth am

anifeiliaid anwes a gwrthfiotigau. Eglurodd Jo fod mwy a mwy o ddiddordeb mewn rôl cŵn o fewn AMR gyda Phrifysgol Bryste'n dechrau ymchwilio i'r maes.

15. Eglurodd Gavin mai un o'r cynigion roedd yn eu hystyried oedd datblygu "Polisi Rhagnodi Cymru". Roedd y Grŵp yn teimlo bod hwn yn syniad da. Eglurodd Gavin mai maes arall mae bwlch yw casglu data ar y defnydd o wrthfiotigau ar ffermydd. Dywedodd y bydd yn mynychu'r Is-grŵp Iechyd a Lles Gwartheg ar AMR ar 15 Medi, pan fyddai'r mater yn cael ei drafod. Eglurodd Moss fod Cynhyrchwyr Cig oed ac Eidion Cymru (WLBP) wedi cyflwyno cais i Gymunedau Gwledig Lywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020 am arian i ddatblygu proses i gasglu'r data hwn. Roedd hyn bellach yn fater cynyddol bwysig oherwydd pwysau gan fanwerthwyr i gael gwybod am y defnydd o wrthfiotigau.

Pwynt Gweithredu 9> Moss i siarad â Gavin am gynnig WLBP.

16. Diolchodd Peredur i Gavin am ei ddiweddariad. Cytunodd Gavin y byddai'n parhau i gysylltu ag Ifan ar faterion AMR ac i ddiweddaru'r Grŵp o unrhyw gynnydd.

<u>Eitem Agenda 6: Diweddariadau polisi gan TB a Lles</u>

Diweddariad ar TB

17. Croesawodd y Cadeirydd Jackie Price a Phil Roberts i'r cyfarfod.

18. Cafwyd diweddariad ar TB gan Jackie. Eglurodd fod y Fframwaith Strategol ar gyfer TB yn dod i ben yn 2016, ac roedd gwaith wedi cychwyn i adnewyddu'r strategaeth. Eglurodd y bydd y Gweinidog yn gwneud datganiad llafar ar TB yn yr Hydref ac yn lansio ymgynghoriad cyhoeddus ar y strategaeth ar ei newydd wedd.

19. Diolchodd y Cadeirydd i Jackie a Phil am eu diweddariad a chadarnhaodd y byddai'r Grŵp yn ystyried ac yn ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus.

Lles

20. Croesawodd y Cadeirydd Gareth Beili-Jones ac Alun Streeter i'r cyfarfod. Diolchodd y Cadeirydd Gareth am ei bapur diweddaru ar Les Anifeiliaid mewn Trafnidiaeth. Bu'r Grŵp yn ystyried y dystiolaeth ychwanegol a geir yn y papur. Roeddent yn cytuno gan fod cyfran gyfartalog y defaid sy'n cyrraedd lladd-dai Cymreig yn llai nag 1 y cant o'r defaid sy'n cael eu lladd yng Nghymru, nid oedd angen gweithredu pellach. Fodd bynnag, roeddent yn cytuno bod angen monitro'r sefyllfa o hyn ymlaen, a phe bai nifer yr achosion yn cynyddu yna gellid adolygu'r sefyllfa ar yr adeg honno.

21. Cafwyd diweddariad gan Gareth ar y gwaith i ddiwygio'r Codau Ymarfer ar Les Anifeiliaid. Eglurodd fod y gweithgorau cyn ymgynghori'n awr yn edrych ar godau penodol. Y nod yw lansio ymgynghoriad cyhoeddus cyn diwedd y flwyddyn.

22. Cafwyd diweddariad gan Alun ar Berchnogaeth Gyfrifol. Dywedodd fod yr RSPCA wedi cynnal arolwg o berchnogaeth gyfrifol ar gŵn. Mae’r arolwg hwn yn cael ei weld fel sbardun i newid ymddygiad pobl ac mae wedi ei ymestyn i gynnwys Perchnogaeth Gyfrifol ar Anifeiliaid a heb ei gyfyngu i gŵn. Bydd angen gwneud y gwaith â chydweithwyr Llywodraeth Cymru mewn iechyd ac addysg

23. Roedd y Grŵp yn cytuno bod lles anifeiliaid yn bwysig dros ben a’i bod yn holl bwysig bod cynnydd yn cael ei wneud yn y meysydd gwaith hynny. Roeddent yn cytuno hefyd bod y gwaith i ddiwygio’r Codau’n gyfle ardderchog i ddatblygu cynllun cyfathrebu Cymru gyfan ar les anifeiliaid i ategu’r gwaith i newid ymddygiad pobl ac i godi safonau lles.

Pwynt Gweithredu 10> Cydweithwyr lles i ystyried y posibilrwydd o ddatblygu cynllun cyfathrebu Cymru gyfan i hyrwyddo’r codau lles anifeiliaid diwygiedig a pherchnogaeth gyfrifol.

24. Diolchodd y Cadeirydd i Gareth ac Alun am ddiweddaru’r Grŵp.

<u>Eitem Agenda 7. Unrhyw Fater Arall</u>

25. Hysbysodd Huw'r Grŵp fod Cynhadledd y Grŵp Iechyd a Lles Defaid yn cael ei chynnal ar 16 Tachwedd. Bydd y manylion yn cael eu rhannu â’r Grŵp.

Pwynt Gweithredu 11> Yr Ysgrifenyddiaeth i anfon manylion am Gynhadledd y Grŵp Iechyd a Lles Defaid at aelodau’r Grŵp.

26. Hysbysodd Ifan y Grŵp am waith i sefydlu clybiau iechyd defaid yng Nghymru. Dywedodd fod trafodaethau cychwynnol yn cael eu cynnal ac y byddai’n diweddaru’r Grŵp am y cynnydd.

27. Diolchodd y Cadeirydd i bawb am eu presenoldeb a chadarnhaodd y bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 15 Rhagfyr ym Mharc Cathays.

CLOI